

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรดาวศุกร์ในเวลากลางวัน ณ หอดูดาว แผ่นกฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

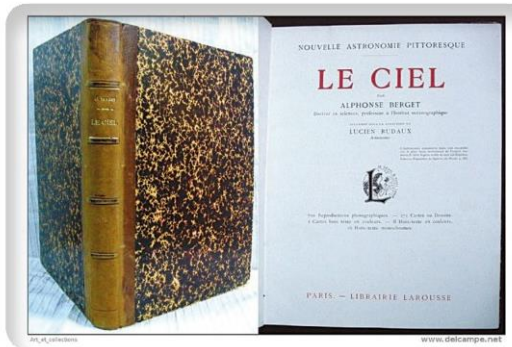


เสด็จพระราชดำเนินทอดฟ้าจำลอง กรุงเทพฯ เมื่อ 18 สิงหาคม 2511

ใต้ร่มพระบารมี ในหลวงรัชกาลที่ 9 'ยุคทองของดาราศาสตร์ไทย'



ศ.บุญรักษา



หนังสือ Le Ciel



หอดูดาวแห่งชาติ

“ถ้าไม่ได้เป็นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงปรารถนาที่จะเป็นนักดาราศาสตร์และอยากมีหอดูดาวที่จังหวัดเชียงใหม่”

รองศาสตราจารย์บุญรักษา สุนทรธรรม ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สดร. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปิดเผยว่า นี่คือพระราชปรารถนาในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าพระราชทานให้ฟังในคราวที่ได้ถวายงานดั่งกล่อ่งโทรทรรศน์

ทอดพระเนตรดาว ซึ่งในขณะนั้นตนเองยังรับราชการเป็นอาจารย์สอนดาราศาสตร์ที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “ผมรับฟังอย่างปลาบปลื้มใจที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงสนพระราชหฤทัยในดาราศาสตร์ และมีพระราชปรารถนาอยากให้ประเทศของเรา มี “หอดูดาว” นับเป็นแรงบันดาลใจสำคัญอย่างยิ่ง ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งหน่วยงานดาราศาสตร์ของชาติ ในนาม “สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ” ในวันที่”

พระองค์มีความสนพระราชหฤทัยในดาราศาสตร์ ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงเรียนดาราศาสตร์ครั้งแรกในโรงเรียน ขณะประทับอยู่ที่เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงบันทึกในพระราชนิพนธ์ในหนังสือ “เวลาเป็นของมีค่า” ว่า

“แม้สนใจดาราศาสตร์มานานแล้ว เมื่ออยู่สหรัฐอเมริกา เคยมีหนังสือดาราศาสตร์

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 810,000
Ad Rate: 2,200

Section: กีฬา/ไอที-วิทยาการ

วันที่: พุธที่ 27 ตุลาคม 2559

ปีที่: -

ฉบับที่: 24486

หน้า: 23(บน)

Col.Inch: 113.30

Ad Value: 249,260

PRValue (x3): 747,780

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: ไตรัมพระบารมี ในหลวงรัชกาลที่ 9 ยุคทองของดาราศาสตร์ไทย

ศาสตร์เบื้องต้น ต่อมาเมื่อถูกชายคนเล็กเรียนดาราศาสตร์ที่โรงเรียนในเมืองโลซาน แม่ซื้อหนังสือเรื่อง เลอซีล (Le Ciel แปลว่า ท้องฟ้า) ของสำนักพิมพ์ Larousse ให้ ในหนังสือเล่มนี้มีแผนที่ดาวและพระจันทร์อยู่ด้วย แม่เปิดหนังสือดูบ่อย จนแผนที่หลุดออกมาจ แผ่น แม่เลยเอาออกมาใช้ต่างหาก”

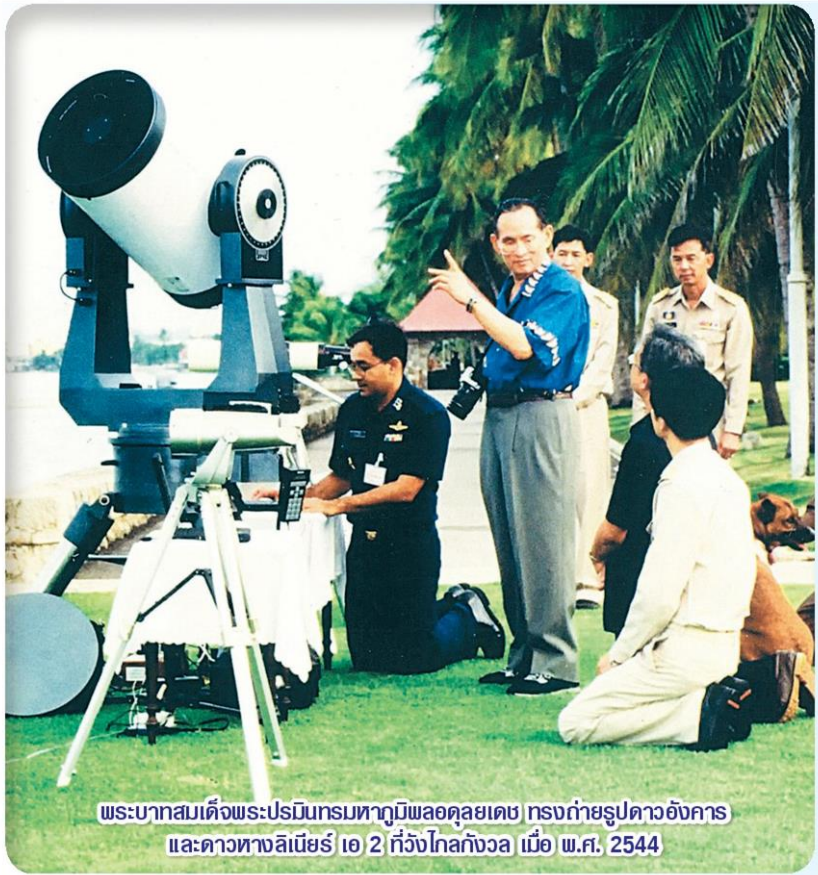
“ในการเรียนดาราศาสตร์ ลูกชายคนเล็กของแม่ยังมีแผนที่ท้องฟ้าชนิดหมุนได้ ไว้ตั้งตามวันที่และเดือนเพื่อจะได้ทราบว่า จะได้เห็นอะไรในวันนั้น แม่เห็นดีจึงซื้อมาใช้ด้วยแผนที่นี้แม่จึงเริ่มศึกษาดาวจริง ๆ ในท้องฟ้า” อีกตอนหนึ่งของหนังสือ “เวลาเป็นของมีค่า” ที่แสดงให้เห็นความสนพระราชหฤทัยในดาราศาสตร์ของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ ที่ทำให้สมเด็จพระสันพระราชหฤทัยในดาราศาสตร์เช่นกัน

จะเห็นได้จากงานศิลปะ หรือสถาปัตยกรรมต่าง ๆ มักมีเรื่องราวดาราศาสตร์และกลุ่มดาวปรากฏอยู่มากมาย อาทิ ลวดลายบนจานชามกระเบื้องที่ทรงวาด โคมไฟ ภาवादกลุ่มดาวบนเพดาน และระเบียงที่พระตำหนักค้อยสูง ฯลฯ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นับเป็นยุคทองของดาราศาสตร์ไทย

พระองค์และพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ ได้เสด็จพระราชดำเนินร่วมทอดพระเนตรเหตุการณ์สำคัญทางดาราศาสตร์หลายครั้ง ทำให้ประชาชนตื่นตัวกับดาราศาสตร์ วงการดาราศาสตร์ไทยจึงเติบโตอย่างรวดเร็ว เกิดการวิจัย การศึกษาดาราศาสตร์อย่างเป็นระบบ ดาราศาสตร์ไทยจึงก้าวหน้าอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

ในประเทศไทยเริ่มจัดการเรียนการสอนดาราศาสตร์ระดับอุดมศึกษาเป็นแห่งแรก ที่แผนกฟิสิกส์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2500 โดยอาจารย์ระวี ภาวิไล ได้สร้างหอสังเกตการณ์ดาราศาสตร์พร้อมติดตั้งกล้องโทรทรรศน์เส้นผ่านศูนย์กลาง 12 นิ้ว ขึ้นที่บริเวณลาดฟ้าดึกฟิสิกส์ 1 และในปีถัดมาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย



พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงถ่ายรูปดาวอังคารและดาวพฤหัสบดี ๒ 2 ที่วังไกลกังวล เมื่อ พ.ศ. 2544

เดช เสด็จพระราชดำเนินมาทอดพระเนตรดาวศุกร์ตอนกลางวัน ที่หอสังเกตการณ์ดาราศาสตร์ดังกล่าว

และเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2507 ซึ่งตรงกับวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานพิธีเปิดท้องฟ้าจำลองกรุงเทพฯ ซึ่งนับเป็นประวัติศาสตร์หน้าใหม่สำหรับแหล่งเรียนรู้ดาราศาสตร์ของคนไทย และยังคงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

ด้วยพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการที่จะสร้าง “หอดูดาวแห่งชาติ” ในประเทศไทย จึงได้มีการร่วมกันผลักดันการก่อตั้งสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติขึ้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติครบรอบ 200 ปี แห่งการพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระชนมพรรษา 80 พรรษา

โดยปี 2547 คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินโครงการจัดตั้ง “สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ” พระองค์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ลงพระปรมาภิไธยในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สดร. ในวันที่ 27 ธันวาคม 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2552

หลังจากจัดตั้ง สดร. สำเร็จ มีการเร่งวางแผนก่อสร้างหลักทางดาราศาสตร์ของประเทศ ด้วยการสร้าง “หอดูดาวแห่งชาติ” ที่ติดตั้งกล้องโทรทรรศน์ขนาดใหญ่ระดับมาตรฐานโลก จนกระทั่งในวันที่ 28 กันยายน 2554 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามหอดูดาวแห่งชาติว่า “หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา”

และได้มีแผนการสร้าง “หอดูดาวภูมิภาคสำหรับประชาชน” อีก 5 แห่งทั่ว

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 810,000
Ad Rate: 2,200

Section: กีฬา/ไอที-วิทยาการ

วันที่: พฤหัสบดี 27 ตุลาคม 2559

ปีที่: - ฉบับที่: 24486

Col.Inch: 113.30 Ad Value: 249,260

หน้า: 23(บน)

PRValue (x3): 747,780

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: ไตรัมพระบารมี ในหลวงรัชกาลที่ 9 'ยุคทองของดาราศาสตร์ไทย'

ประเทศ ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี รับเป็น โครงการในพระราชดำริฯ
อีกด้วย

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่าง
หาที่สุดมิได้ต่อวงการดาราศาสตร์และ
ปวงชนชาวไทย.

(ขอบคุณข้อมูลและภาพจาก สดร.)